

Rozdział V.

Koszty.

Art. 20. § 1. Koszty postępowania, które zakończone zostało postanowieniem, uwzględniającym wniosek o ubezwłasnowolnienie albo o uchylenie lub zmianę ubezwłasnowolnienia, obciążają ubezwłasnowolnionego.

§ 2. Jeżeli wniosek został oddalony lub postępowanie umorzono, koszty obciążają wnioskodawcę: jeżeli wnioskodawcą był prokurator, koszty obciążają Skarb Państwa.

Art. 21. § 1. Od wniosku o ubezwłasnowolnienie, uchylenie lub zmianę ubezwłasnowolnienia, od zażalenia na postanowienie, kończące postępowanie w instancji, oraz od skargi kasacyjnej w postępowaniu, unormowanym dekretem niniejszym, pobiera się wpis stały w wysokości 200 zł.

§ 2. Od innych zażeń pobiera się wpis stały w wysokości 50 zł.

§ 3. Poza tym stosuje się odpowiednio przepisy o kosztach sądowych.

Rozdział VI.

Przepisy końcowe i przejściowe.

Art. 22. § 1. Z dniem wejścia w życie dekretu niniejszego tracą moc wszelkie przepisy w przedmiotach, unormowanych dekretem niniejszym.

§ 2. W szczególności uchyla się:

1) art. 1460²³—1460²⁸ i 1673—1681 ustawy o postępowaniu cywilnego z 1864 r., utrzymane w mocy art. XVII § 1 pkt 10 i 12 przepisów wprowadzających kodeks postępowania cywilnego;

2) §§ 8—74 ordynacji o ubezwłasnowolnieniu, wydanej rozporządzeniem ces. z dnia 28 czerwca 1916 r. (Dz. u. p. austr. Nr 207) wraz z wydanymi na jej podstawie rozporządzeniami;

3) §§ 645—687 ustawy o postępowaniu cywilnym z 1877 r., utrzymane w mocy art. XXXI § 2

pkt 4 przepisów wprowadzających kodeks postępowania cywilnego;

4) §§ 52, 57 ust. 1 pkt 2, 60 ust. 1 pkt 5 i 61 ustawy z dnia 17 maja 1896 r. o sprawach sądownictwa niespornego w brzmieniu obwieszczenia z dnia 20 maja 1896 r. (Dz. u. Rzeszy str. 339 i 771);

5) art. 109 przepisów o kosztach sądowych.

Art. 23. Do czasu jednolitego unormowania ustroju władz opiekuńczych władzą opiekuńczą w rozumieniu dekretu niniejszego jest na obszarze mocy obowiązującej kodeksu cywilnego Królestwa Polskiego sąd powołany do zwołania rady rodzinnej lub opiekuńczej, na pozostałych obszarach Państwa — sąd opiekuńczy.

Art. 24. § 1. Postępowanie o ubezwłasnowolnienie, uchylenie lub zmianę ubezwłasnowolnienia, wszczęte przed dniem wejścia w życie dekretu niniejszego, toczy się aż do zakończenia według przepisów dotychczasowych.

§ 2. Postępowanie o uchylenie lub zmianę ubezwłasnowolnienia, orzeczonego przed dniem wejścia w życie dekretu niniejszego, wszczęte po tym dniu, odbywa się według przepisów dekretu niniejszego.

Art. 25. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 26. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1946 r.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

Edward Osóbka-Morawski

Minister Sprawiedliwości:

Henryk Świątkowski

226

D E K R E T

z dnia 29 sierpnia 1945 r.

w sprawie postępowania o uznanie za zmarłego i o stwierdzenie zgonu.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz.U.R.P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydent Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Rozdział I.

Postępowanie o uznanie za zmarłego.

Art. 1. W postępowaniu o uznanie za zmarłego stosuje się przepisy części ogólnej kodeksu postę-

powania niespornego, o ile przepisy poniższe nie stanowią inaczej.

Art. 2. § 1. Właściwym miejscowo jest sąd ostatniego miejsca zamieszkania zaginionego, a w braku tej podstawy — sąd właściwy według przepisów części ogólnej kodeksu postępowania niespornego.

§ 2. Jeżeli wskutek tego samego zdarzenia zaginęła większa liczba osób, Minister Sprawiedliwości może w drodze zarządzenia wyznaczyć jeden sąd jako wyłącznie właściwy do rozpoznania spraw o uznanie za zmarłego zaginionych w związku z tym zdarzeniem.

Art. 3. § 1. Wniosek o uznanie za zmarłego może być zgłoszony nie wcześniej jak jeden rok przed końcem terminu, po upływie którego zginiłony może być uznany za zmarłego.

§ 2. Wniosek zgłoszony wcześniej należy odrzucić.

Art. 4. § 1. Wniosek o uznanie za zmarłego prócz danych ogólnych powinien zawierać:

- 1) imię, nazwisko i wiek, imiona rodziców oraz nazwisko rodowe matki zaginionego,
- 2) ostatnie znane miejsce zamieszkania lub pobytu zaginionego.

§ 2. Okoliczności faktyczne, uzasadniające wniosek, winny być uprawdopodobnione.

Art. 5. § 1. Jeżeli według treści wniosku istnieją przesłanki do uznania zaginionego za zmarłego, sąd zarządzi dokonanie ogłoszenia o wszczęciu postępowania.

§ 2. Ogłoszenie powinno zawierać:

- 1) imię i nazwisko oraz adres wnioskodawcy;
- 2) istotne okoliczności, znane z akt sprawy, które mogą przyczynić się do wykrycia zaginionego;
- 3) wezwanie, skierowane do zaginionego, aby w oznaczonym terminie, nie krótszym niż trzy a nie dłuższym niż sześć miesięcy, zgłosił się, gdyż w przeciwnym razie może być uznany za zmarłego;
- 4) wezwanie do wszystkich osób, które mogą udzielić wiadomości o zaginionym, aby w terminie powyższym doniosły o nich sądowi.

Art. 6. § 1. Ogłoszenie winno być umieszczone w piśmie urzędowym, przeznaczonym do ogłoszeń, i podane do wiadomości publicznej w miejscu ostatniego zamieszkania zaginionego, jeżeli znajduje się ono na obszarze Państwa, w sposób tam przyjęty.

§ 2. Ponadto sąd może zarządzić umieszczenie ogłoszenia w poczytnym piśmie lub podanie go

w inny celowy sposób do wiadomości publicznej, w szczególności za pośrednictwem radia.

Art. 7. Dalsze postępowanie może toczyć się przed upływem terminu, podanego w ogłoszeniu; nie może być jednak zakończone wcześniej niż po upływie:

- a) terminów, przewidzianych w prawie osobowym,
- b) trzech miesięcy od ukazania się ogłoszenia w piśmie urzędowym,
- c) miesiąca od końca terminu, podanego w ogłoszeniu.

Art. 8. W postanowieniu, uznającym zaginionego za zmarłego, należy oznaczyć chwilę śmierci, ustaloną według przepisów prawa osobowego.

Art. 9. Odpis prawomocnego postanowienia o uznaniu za zmarłego sąd z urzędu przesyła właściwemu urzędnikowi stanu cywilnego.

Rozdział II.

Postępowanie o stwierdzenie zgonu.

Art. 10. Do postępowania o stwierdzenie zgonu osoby, której śmierć mimo niesporządzenia aktu zejścia jest niewątpliwa, stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału poprzedniego, o ile przepisy poniższe nie stanowią inaczej.

Art. 11. Postępowanie o stwierdzenie zgonu może być wszczęte w każdym czasie.

Art. 12. § 1. Zarządzenie ogłoszenia o wszczęciu postępowania nie jest obowiązkowe.

§ 2. Sąd może jednak, jeżeli uzna to za celowe, zarządzić dokonanie ogłoszenia w określony przez siebie sposób. Do ogłoszenia stosuje się wówczas odpowiednio przepis art. 5 § 2; termin wyznaczony w ogłoszeniu nie może być krótszy niż jeden miesiąc ani dłuższy niż trzy miesiące.

§ 3. W przypadku, przewidzianym w § 2, postępowanie nie może być zakończone wcześniej niż po upływie jednego miesiąca od ukazania się ogłoszenia i dwóch tygodni od końca terminu, podanego w ogłoszeniu.

Art. 13. § 1. W postanowieniu, stwierdzającym zgon, chwila śmierci powinna być ściśle oznaczona stosownie do wyników postępowania.

§ 2. Jeżeli ustalenie dokładnej chwili śmierci nie jest możliwe, należy przyjąć chwilę najbardziej prawdopodobną.

Art. 14. Przepisy art. 20 prawa osobowego stosuje się odpowiednio w przypadku stwierdzenia zgonu.

Art. 15. Jeżeli w toku postępowania o uznanie za zmarłego okaże się, że śmierć zaginionego jest

niewątpliwa, sąd z urzędu może dalsze postępowanie prowadzić według przepisów rozdziału niniejszego.

Rozdział III.

Uchylenie postanowienia o uznaniu za zmarłego lub o stwierdzeniu zgonu.

Art. 16. Postanowienie o uznaniu za zmarłego lub o stwierdzeniu zgonu może być każdego czasu uchylone, jeżeli okaże się, że zaginiony jest jeszcze przy życiu.

Art. 17. Sąd, który w pierwszej instancji wydał postanowienie o uznaniu za zmarłego lub o stwierdzeniu zgonu, właściwy jest do uchylenia tego postanowienia.

Art. 18. § 1. Wniosek o uchylenie postanowienia może zgłosić jedynie zaginiony lub prokurator.

§ 2. Wniosek może być zgłoszony w każdym czasie, poczynając od dnia prawomocności postanowienia o uznaniu za zmarłego lub o stwierdzeniu zgonu.

Art. 19. § 1. O wszczęciu postępowania i o terminach rozpoznania sprawy sąd zawiadamia uczestników postępowania, w którym zapadło postanowienie o uznaniu za zmarłego lub o stwierdzeniu zgonu.

§ 2. Poza tym postępowanie odbywa się według przepisów części ogólnej kodeksu postępowania niespornego.

Art. 20. Jeżeli do sądu stawi się osobiście zaginiony i wykaże swą tożsamość, sąd bezwzględnie i bez dalszego postępowania uchyli postanowienie o uznaniu za zmarłego lub o stwierdzeniu zgonu.

Art. 21. Odpis prawomocnego postanowienia o uchyleniu postanowienia o uznaniu za zmarłego lub o stwierdzeniu zgonu sąd przesyła z urzędu właściwemu urzędnikowi stanu cywilnego.

Art. 22. Uchylenie postanowienia o uznaniu za zmarłego lub o stwierdzeniu zgonu ma skutek także wobec osób, które nie były uczestnikami postępowania.

Rozdział IV.

Koszty sądowe.

Art. 23. § 1. Od wniosku o uznanie za zmarłego oraz od zażalenia i skargi kasacyjnej w tej sprawie pobiera się wpis stały w wysokości 100 zł.

§ 2. Od wniosku o stwierdzenie zgonu oraz od zażalenia i skargi kasacyjnej w tej sprawie pobiera się wpis stały w wysokości 50 zł.

§ 3. Postępowanie o uchylenie postanowienia o uznaniu za zmarłego lub o stwierdzeniu zgonu wolne jest od opłat sądowych.

§ 4. Poza tym stosuje się odpowiednio przepisy o kosztach sądowych.

Rozdział V.

Przepisy końcowe i przejściowe.

Art. 24. § 1. Z dniem wejścia w życie dekretu niniejszego tracą moc wszelkie przepisy w przedmiotach unormowanych dekretem niniejszym.

§ 2. W szczególności uchyla się:

- 1) art. 1777—1779² ustawy postępowania cywilnego z 1864 r., utrzymane w mocy art. XVII § 1 pkt 12 przepisów wprowadzających kodeks postępowania cywilnego;
- 2) ustawę z dnia 16 lutego 1883 r. w sprawie postępowania w celu uznania za zmarłego i przeprowadzenia dowodu śmierci (Dz. u. p. austr. Nr 20), zmienioną ustawą z dnia 31 marca 1918 r. (Dz. u. p. austr. Nr. 129);
- 3) ustawę z dnia 31 marca 1918 r. o uznaniu zaginionych w bieżącej wojnie za zmarłych (Dz. u. p. austr. Nr 123) wraz z wydanym na jej podstawie rozporządzeniem wykonawczym;
- 4) §§ 960—976 ustawy o postępowaniu cywilnym z 1877 r., utrzymane w mocy art. XXXI § 2 pkt 6 przepisów wprowadzających kodeks postępowania cywilnego;
- 5) rozporządzenie Rady Związkowej z dnia 18 kwietnia 1916 r. o uznaniu za zmarłe osób, zaginionych na wojnie, w brzmieniu obwieszczenia z dnia 9 sierpnia 1917 r. (Dz. u. Rzeszy str. 703 i 821);
- 6) art. 92 i 107 przepisów o kosztach sądowych.

Art. 25. W ustawie postępowania cywilnego z 1864 r. wprowadza się zmiany następujące:

- 1) art. 1775 otrzymuje brzmienie:
„Do wyznaczenia kuratora dla ochrony praw i majątku osób nieobecnych właściwy jest sąd okręgowy, w którego okręgu znajduje się majątek, pieczy wymagający“;
- 2) art. 1776 otrzymuje brzmienie:
„Sprawy, dotyczące majątku osób nieobecnych, rozstrzygane będą po wysłuchaniu wniosku prokuratora“.

Art. 26. Na obszarze mocy obowiązującej kodeksu cywilnego austriackiego sąd w przypadku przewidzianym w art. 20 dekretu niniejszego przesyła odpis postanowienia o uchyleniu postanowienia o uznaniu za zmarłego lub o stwierdzeniu zgonu sądowi spadkowemu celem wprowadzenia osoby, której postanowienie dotyczy, w posiadanie majątku, który przeszedł na podstawie uchylonego postanowienia w posiadanie trzecich osób, i to w trybie postępowania niespornego, oraz sądowi opiekunczemu celem przywrócenia władzy ojcowskiej.

Art. 27. Postępowanie o uznanie za zmarłego lub o stwierdzenie zgonu osób, których zaginięcie po-

zostaje w związku z wojną, rozpoczętą w dniu 1 września 1939 r., wolne jest od opłat sądowych.

Art. 28. § 1. Postępowanie o uznanie za zmarłego, o stwierdzenie zgonu lub o uchylenie postanowienia o uznaniu za zmarłego lub o stwierdzeniu zgonu, wszczęte przed dniem wejścia w życie dekretu niniejszego, toczy się aż do zakończenia według przepisów dotychczasowych.

§ 2. Jeżeli jednak w postępowaniu o uznanie za zmarłego, wszczętym przed dniem wejścia w życie dekretu niniejszego, w dniu tym sąd nie zarządził jeszcze dokonania ogłoszeń, dalszy ciąg postępowania toczy się według przepisów dekretu niniejszego.

§ 3 Postępowanie o uchylenie postanowienia o uznaniu za zmarłego lub o stwierdzeniu zgonu,

wszczęte po dniu wejścia w życie dekretu niniejszego, toczy się według przepisów tegoż dekretu, chociażby postanowienie, które ma być uchylone, wydane zostało według przepisów dotychczasowych.

Art. 29. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 30. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1946 r.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Sprawiedliwości:
Henryk Świątkowski

227

OBWIESZCZENIE

Ministra Sprawiedliwości

z dnia 3 października 1945 r.

o sprostowaniu błędów w dekreście o podatku od wynagrodzeń.

Na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 5 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 września 1935 r. o wydawaniu Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr 68, poz. 423) w dekrecie z dnia 18 sierpnia 1945 r. o podatku od wynagrodzeń (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 220) prostuje się błąd następujący:

art. 2 należy uzupełnić opuszczonym ustępem 5 w brzmieniu:

„(5) Wartość świadczeń wymienionych w ust. 4 w odniesieniu do podatników, zatrudnionych u płatników, o których mowa w art. 13 ust. 2, szacuje się według cen państwowych“.

Minister Sprawiedliwości:
Henryk Świątkowski

Tłoczono z polecenia Ministra Sprawiedliwości w drukarni Nr 4 Sp. Wydawniczej „Czytelnik” w Łodzi ul. Żwirki 2.

Zgłoszenia na prenumeratę przyjmuje się w Administracji Dziennika Ustaw R. P. w Łodzi, ul. Piotrkowska 49 oraz w Biurze Sprzedaży w Warszawie, ul. Targowa 59.

Prenumeratę należy wpłacać z góry za pośrednictwem P.K.O. Wysyłkę wykonuje się po uprzednim wpłaceniu zaliczki kwartalnej dla władz, urzędów, zakładów i instytucji państwowych i samorządowych w kwocie zł 60, dla innych prenumeratorów w kwocie zł 150. Konto czekowe w P. K. O. VII - 134

Pojedyncze numery są do nabycia:

w Administracji Dziennika Ustaw R. P. w Łodzi, ul. Piotrkowska 49, w Biurze Sprzedaży w Warszawie, ul. Targowa 59 oraz w Kasach Sądów Okręgowych w: Krakowie, Katowicach, Lublinie i Poznaniu

Cena 12 zł.